

Diccionari dels XVIII Jocs Mediterranis: Tarragona 2018

Introducció

A continuació, s'expliquen breument alguns dels criteris metodològics específics que s'han seguit en l'elaboració del *Diccionari dels XVIII Jocs Mediterranis: Tarragona 2018*, amb la finalitat que l'usuari pugui interpretar més adequadament la informació de les entrades terminològiques.

Selecció de la nomenclatura

El diccionari recull més de set mil termes amb definició, corresponents als esports que són de competició en la divuitena edició dels Jocs Mediterranis, que té lloc principalment a Tarragona. Són termes que fan referència sobretot a les normes principals d'un esport, el desenvolupament de les proves, les estratègies, les tècniques, les instal·lacions, els actors implicats (esportistes, tècnics i àrbitres) i l'equipament necessari, sempre amb el criteri de ser termes bàsics de la pràctica d'un esport i coneguts, per tant, per tots o gairebé tots els seus practicants. A més, en determinats esports s'hi han incorporat àmbits més específics, com és el cas de la meteorologia en vela i de l'anatomia del cavall en hípica.

Qüestions relatives a les denominacions catalanes

En uns quants casos, les denominacions catalanes van acompanyades d'una indicació entre claudàtors, que aporta informació no sobre el conjunt del terme sinó específicament sobre aquella denominació en concret. Aquestes indicacions entre claudàtors són de dues naturaleses diferents:

– *Indicació sobre l'extensió d'ús:*

Nom d'un esport aplicat a una denominació, que serveix per a remarcar que aquella denominació no s'aplica a tots els esports de l'àrea temàtica del terme, sinó únicament a aquells que s'expliciten. La denominació afectada, doncs, és una denominació sinònima d'una altra només en determinats esports.

Per exemple:

camp del servidor *n m*

sin. compl. **costat servidor** [BÀDMINTON] *n m*

<Esports de pilota -> Esports de raqueta>

(*Camp del servidor* és vàlid per a tots els esports de raqueta; *costat servidor*, només per a bàdminton.)

– *Indicació sobre pronúncia forana:*

Codi corresponent a una llengua aplicat a una denominació, que serveix per a remarcar que aquella denominació no se sol pronunciar d'acord amb les regles ortogràfiques catalanes i que prové de la llengua indicada pel codi. És el cas de tots els manlleus no adaptats en què la lectura de la denominació d'acord amb les regles ortogràfiques catalanes portaria, en tots els dialectes, a una pronúncia errònia.

Per exemple:

croisé [fr] *n m*

<Esports de combat -> Esgrima>

Qüestions relatives a l'àrea temàtica

L'àrea temàtica d'un terme, donada abans de la definició, indica quin és l'àmbit d'ús d'aquell terme. Per a interpretar-la correctament, cal consultar l'arbre de camp, que mostra en quin punt de la classificació general se situa aquell nus en concret i si en depenen al seu torn altres nusos. Cal tenir en compte que un terme atribuït a una àrea temàtica que no és terminal (per exemple, a l'àrea temàtica *Esports nàutics*) pertany a totes les subàrees que en depenen (*Esquí nàutic, Piragüisme, Rem i Vela*) o, almenys, a la major part de les subàrees que en depenen.

S'ha de tenir en compte, a més, que en un arbre de camp les classificacions són lineals, de manera que un mateix esport que podria dependre de nusos diferents, segons el punt de vista adoptat, ha de ser atribuït per convenció a un únic nus. És el cas, per exemple, del waterpolo, considerat un esport aquàtic (d'acord amb la classificació de la federació corresponent) perquè es desenvolupa a l'aigua, però que també pot ser considerat un esport de pilota, perquè les seves característiques bàsiques l'acosten a aquest grup.

D'altra banda, en aquest diccionari, s'ha considerat oportú crear una àrea temàtica general anomenada *Esport*, que recull fonamentalment termes compartits per tots els esports o un bon nombre d'esports (això evita haver-los d'atribuir moltes àrees temàtiques).

En general, en el *Diccionari dels XVIII Jocs Mediterranis: Tarragona 2018* els esports s'han agrupat des d'un punt de vista terminològic, prioritzant l'establiment de grans conjunts que compartissin un nombre relativament elevat de termes. Aquest criteri ha permès reduir enormement el nombre d'àrees temàtiques assignades als termes, el qual, altrament, hauria estat molt més gran (per exemple, el terme *pilota* es presenta dins *Esports de pilota*, en lloc d'incloure tots els esports en què seria pertinent de classificar-lo com a àrees temàtiques en la fitxa terminològica corresponent). En contrapartida, algunes d'aquestes agrupacions són contràries a la pràctica de les federacions i, fins i tot, en algun cas, a l'ús més habitual. El cas més paradigmàtic és el dels esports de pilota, que a més dels habituals basquetbol, futbol, handbol i voleibol, també inclou, per exemple, golf, botxes, petanca i esports de raqueta.

Finalment, també amb un criteri de simplificació, l'àrea de triatló té atribuïts només els termes específics d'aquest esport multidisciplinari, i no té assignats els termes dels tres esports que l'integren (natació, ciclisme i cursa a peu), que també s'hi utilitzen.